

Recordem un dels usos dels quantificadors

JAUME VALLCORBA I ROCOSA

En la nostra llengua els quantificadors són importants en diferents usos; per exemple, intervenint en el condicional de temps, com a concordant amb el verb *estar*, i també en les anàfores de les oracions de partitiu.

Per això, serà bo de fer-ne l'inventari. Són quantificadors: els numerals cardinals (*un, dos... cent...*), els numerals partitius (*mig, terç... centèsim...*), els numerals col·lectius (*centenar, dotzena, parell...*), els adjectius quantitius (*quant, tant, poc, bastant, molt* –amb els femenins i plurals–, *gaire, gaires*, i els invariables *més, menys, força, que, gens* i *prou*. També els corresponents pronoms homònims. Els indefinits *algun, tot*, amb els femenins i plurals. També moltes locucions o mots expressius d'una quantitat definida o indefinida, com ara: *la part més petita, la major part, uns quants, unes quantes, més poc, més poques, una mica*, etc.

És ben sabut que, tal com diu Fabra, «són introduïts amb la preposició *de* els adjectius qualificatius atribuïts del pronom feble *en* ('*n*, *ne* o *n'*). Ex. *Tens cigarretes egípcies? –No, però en tinc d'angleses. Si vols taronges, te'n puc donar DE molt bones. [...] N'hi ha DE grans i DE petites*». I hi afegeix: «Quan l'omissió del verb emmena la del pronom feble *en*, els adjectius atribuïts d'aquest no deixen per això d'introduir-se amb la preposició *de*. Ex. *Tinc quatre cintes blaves i tres DE ver-*

melles». És sobretot en aquest últim cas que sovint hom ho castellanitza i en lloc del *de* hi posa *d'ell*. En aquest cas hauria dit «tres d'elles vermelles».

Per exemple: parafraçant l'últim exemple de Fabra podríem fer aquest altre: [1] *Tinc cinc cintes, tres DE grogues i dues DE blaves*. Aquesta mateixa frase podria traduir-se, en bon castellà, així: [2] «Tengo cinco cintas, tres *de ellas* amarillas y otras dos azules».

Ara bé, a l'hora de traduir al català aquesta darrera hi ha qui ho fa així: [3] «Tinc cinc cintes, tres *d'elles* grogues i dues *altres* blaves». Comparant el text [1] amb el [3] comprovem la castellanització d'aquest darrer, en què la primera preposició *de* ha estat substituïda per *d'elles*, i la segona *de*, que hi calia, s'ha transformat en *altres*.

Vegem-ne exemples dels mitjans de comunicació:

«Vegin aquestes tempestes, algunes *d'elles* molt fortes a la zona del Barcelonès, i alguna *altra* més dèbil a l'interior», en comptes de: «Vegin aquestes tempestes, algunes *de* molt fortes a la zona del Barcelonès, i alguna *de* més dèbil a l'interior».

«Hi ha hagut bombardejos pràcticament diaris, un *d'ells* particularment mortífer en un mercat, i un *altre* també ben terrible afectant un conjunt de cases», on hauria correspost de dir: «Hi ha hagut bombardejos pràcticament

diaris, un *de* particularment mortífer en un mercat, i un *de* també ben terrible afectant el barri vell». És evident que aquest darrer bombardeig no era el del mercat, per tant «altre» no hi calia, però sí que hi faltava el *de*.

En català, si volem reforçar l'anaforisme del quantificador, hi anteposem el conjunt *haver-n'hi*, conjugat adequadament, però no cal posposar *d'ells* als quantificadors partitius, o *ells* al quantificador, no-partitiu, *tots*. Moltes vegades no hi cal cap reforç i amb el quantificador tot sol n'hi ha prou. A continuació en posem exemples amb el quantificador sol.

«Aquestes obres, *totes* d'una gran bellesa, han estat glossades per deu escriptors».

«Ho dic per eximir-ne la societat cultural, organitzada en dotzenes d'entitats, *totes* meritòries».

«La van atendre de sis ferides de caràcter menys greu, *dues* al ventre».

«Tres trossos de gel cauen del cel a València i Castelló. *Cap* no va causar danys».

I ara, un exemple amb el reforçament «n'hi ha»:

«Ens en van portar mostres, n'hi havia algunes que eren passades de moda», redacció que sense el reforç faria: «Ens en van portar mostres, algunes eren passades de moda».◆

TOTA LA VIDA FENT GALETES

Trias, Néts de Joaquim, SA
Tel. 972 841213 • Fax 972 842414

www.triasbiscuits.com

e-mail: trias@triasbiscuits.com

Ctra. de Sils, 36 • 17430 Sta. Coloma de Farners